

30. nedeľa C

*Pán je sudca
a pred ním sláva osoby nič neznamená.
Nedáva prednosť nikomu pred chudobným,
vypočuje modlitbu ukrivdeného. (Ekl 35,15b-16)*

Prvé čítanie

Kniha Ekleziastikus 35,15b-17.20-21

Pán je sudca a pred ním sláva osoby nič neznamená.
Nedáva prednosť nikomu pred chudobným, vypočuje modlitbu ukrivdeného.

Neopovrhne prosbami siroty, ani vdovou, keď vylieva svoj bôľ.
Kto sa korí Bohu, bude láskavo prijatý a jeho prosba vystúpi k oblakom.
Modlitba pokorného prenikne oblaky a nebude spokojná, kým ta nedôjde.
Nevzdiali sa, kým Najvyšší nezhladne a spravodlivý sudca nevynesie rozsudok.

Druhé čítanie

2. list Timotejovi 4,6-8.16-18

Milovaný, čoskoro vylejem svoju krv na obeť, nastáva čas môjho odchodu. Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval. Teraz ma čaká veniec spravodlivosti, ktorý mi v onen deň odovzdá Pán, spravodlivý Sudca; a nielen mne, ale všetkým, ktorí s láskou očakávajú jeho príchod.

Keď som sa prvý raz bránil, nik nebol so mnou; všetci ma opustili. Nech sa im to nepočíta! Ale Pán stál pri mne a posilnil ma, aby sa skrze mňa dokončilo ohlasovanie a aby ho počuli všetky národy. Tak som bol vytrhnutý z levovej tlamy.

Pán ma vyslobodí zo všetkého zla a zachráni ma pre svoje Nebeské kráľovstvo. Jemu sláva na veky vekov. Amen.

Evanjelium

Lukáš 18,9-14

Tým, čo si namýšľali, že sú spravodliví, pohrdali ostatnými, povedal Ježiš toto podobenstvo: "Dvaja ľudia vystúpili do chrámu modliť sa. Jeden bol farizej a druhý mýtnik.

Farizej stál a takto sa v duchu modlil: 'Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: zbojníci, nespravodliví, cudzoložníci alebo ako tento mýtnik. Postievam sa dva razy do týždňa a zo všetkého, čo mám, dávam desiatky.' Mýtnik stál celkom vzadu a neodvážil sa ani oči k nebu pozdvihnúť, ale bil sa do prs a hovoril: 'Bože, buď milostivý mne hriešnemu!' Hovorím vám: Tento odišiel do svojho domu ospravedlnený, a nie tamten. Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený a kto sa ponízuje, bude povýšený."

Na zamyslenie

Podobenstvá pozývajú väčšinou k tomu, aby sme ich porovnali s vlastným životom. Zobrazené charaktery, zvlášť aj keď sú zveličené, prehnané, chcú nám dať šancu spoznať lepšie samých seba v ich zrkadle. Otvárajú nám bránu k vlastnej duši, pretože v určitej miere nachádzame tieto charakterové črty aj v našom vnútri.

Farizeja a colníka z dnešného evanjelia celkom určite nájdeme aj v nás. Tak vtedy ako aj dnes bolo a je ťažké nájsť, určiť kritériá pre "dobrého kresťana". Rozličné polarizácie a napätia v cirkvi zvädzajú obraňovať vlastnú pozíciu a len tých druhých vidieť v pozícii, v úlohe farizeja. Pravdepodobne by farizej neprijal bez protestu svoje zlé posúdenie: "Bože, ja viem, že máš svoje vlastné merítko a často rozlišuješ, používaš logiku, ktorá je nám cudzia. Ale je to ešte spravodlivé? Snažím sa celý môj život, pokúšam sa môj život riadiť podľa tvojich zákonov. Myslíš si, že mi to robí zvlášť radosť postiť sa celé dni? Myslíš si, že to pre mňa nie je žiadna obeta dať ti zo všetkého desiatok? Priznávam: často som sa prizeral tomuto colníkovi a jeho priateľom, niekedy som si aj želal, prepáč mi, Bože, žiť v prepychu, bez morálky, bez materiálnych starostí. Ale ja som ti zostal verný, Bože, ja som vytrval vo viere. Mal by byť zrazu colník ten spravodlivejší z nás dvoch? Nečuduj sa, Pane, keď to tvojich najvernejších urazí. To je svojvôľa a žiadna spravodlivosť."

A Boh by mu možno takto odpovedal: "Máš pravdu, keď predo mnou vymenúvaš svoje veľké skutky. Veľmi sa snažíš a si nadmieru zbožný a poriadny. Ale burina neľudskosti, ktorá narástla v pšenici tvojej zbožnosti, udusila všetku úrodu! Tvoj spôsob viery, ako ju žiješ, sa stal úzkoprsým a nemilosrdným. Ako môžeš tvrdiť, že dodržiavaš moje prikázania, keď sa takto správaš k svojmu bratovi colníkovi? Ako sa môže znášať tvoje opovrhnutie poklesku s tvou zbožnosťou? Tvoja hrdosť ťa úplne oslepila. V tvojej vlastnej spravodlivosti si sa stal vlastným bohom. Preto nenachádzaš vo viere už žiadny pokoj a žiadne naplnenie. Ty sám si si prekážkou pre nový život a spravodlivosť."

Hriech farizeja nespočíva v tom, že vymenúva svoje dobré skutky. Sme a máme sa tešiť z nášho vlastného konania a byť za to Bohu vďační. Hriech oveľa viac spočíva v tom, že si je istý spásy, má korene v jeho pýche. Myslí si, že pomocou svojich dobrých skutkov môže Boha manipulovať. Naproti tomu sa colník vie odovzdať Božiemu milosrdenstvu. Vie, že okrem svojej prosby o odpustenie nemá toho veľa, s čím môže predstúpiť pred Boha.

Farizejova modlitba by mohla znieť aj takto: "Bože, ja ďakujem ti za to, čo som. Viem, že to so mnou myslíš dobre. Pretože viem, že moje skutky sú tu vďaka tvojim darom. Daruj aj iným milosť spoznať ťa a ctiť ťa. Pomôž mi byť tomuto colníkovi – a všetkým outsiderom dobrým bratom."

Všímajme si budúci týždeň, kedy a akým spôsobom pritiahnu tieto dve stránky v nás svoju pozornosť.

Na záver ešte niečo na pousmianie: "Jeden človek rozoberal raz podrobnejšie podobenstvo o farizejovi, ktorý ďakoval Bohu plný pokrytectva za to, že nie je žiadnym colníkom. Chvála Bohu, zvolal tento človek pyšne, že nie som ako tento farizej." (Eugen Roth)